

Sygn. akt: XXIV GWo 183/23

POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2023 r.

Sąd Okręgowy w Katowicach XXIV Wydział Własności Intelektualnej

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Mariusz Witkowski

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2023 r. na posiedzeniu niejawnym w Katowicach

sprawy z wniosku M.K.R. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.

przy udziale (...) spółki akcyjnej z siedzibą w K.

o zabezpieczenie środka dowodowego

postanawia:

oddalić wniosek.

Sędzia Mariusz Witkowski

Sygn. akt XXIV GWo 183/23

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 8 maja 2023 r.

Uprawniona M.K.R. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. wniosła o zabezpieczenie środka dowodowego przed wszczęciem postępowanie:

I. poprzez przeprowadzenie przy udziale biegłego oględzin urządzeń znajdujących się na terenie Centrum (...) S.A. w budowie przy ul. (...) wykonanych przez wnioskodawcę na podstawie umowy zawartej z uczestnikiem, tj.:

I. okienka podawczego z filtracją (...) oraz lampami UV,

II. okienka podawczego z filtracją (...) oraz lampami UV i konfiguracją liniową oraz

III. okienka podawczego z zintegrowaną komorą laminarną;

II. poprzez przeprowadzenie opinii biegłego na okoliczność zgodności powyżej opisanych urządzeń z treścią umowy zawartej przez strony oraz szeroko pojętymi zasadami sztuki projektowania i wykonania urządzeń i polskimi normami.

W razie stwierdzenia niezgodności urządzeń z umową uprawniona wniosła o określenie, w jakim stopniu umowa została wykonana przez wnioskodawcę oraz jaki charakter mają ewentualne wady stwierdzone przez biegłego (istotny lub nieistotny dla możliwości prawidłowego korzystania z urządzeń).

W uzasadnieniu uprawniona wskazała, że w/w środki dowodowe zamierza wykorzystać w procesie o zapłatę przede wszystkim co do niewypłaconego wynagrodzenia umownego, tj. co do kwoty 180 000 zł netto (221 400 zł brutto).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Uprawniona M.K.R. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. prowadzi działalność gospodarczą w przeważającej części w zakresie wykonywania robót budowlanych i wykończeniowych (dane o uprawnionej w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego – fakty, o których informacja jest powszechnie dostępna w rozumieniu art. 228 § 2 k.p.c.).

(...) spółka akcyjna z siedzibą w K. prowadzi działalność gospodarczą w przeważającej części w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie biotechnologii, produkcji chemikaliów organicznych i nieorganicznych oraz produkcji leków, wyrobów i pozostałych substancji farmaceutycznych (danej o obowiązanej w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego – fakty, o których informacja jest powszechnie dostępna w rozumieniu art. 228 § 2 k.p.c.).

Obowiązana dnia 1 kwietnia 2022 r., w ramach projektu (...)02.01.00- (...) – Centrum (...) w (...) S.A., ogłosiła przetarg nr 2022-106- (...) w przedmiocie zawarcia umowy dostawy okienka podawczego z filtracją (...) oraz lampami UV, okienka podawczego z filtracją (...) oraz lampami UV i konfiguracją liniową, okienka podawczego ze zintegrowaną komorą laminarną oraz prysznica powietrznego. W przetargu nie mogły brać udziału podmioty powiązane osobowo lub kapitałowo z obowiązaną. Oferty zgłosili uprawniona oraz (...) E. G. (1), (...) SPÓŁKA CYWILNA.

W przetargu została wybrana oferta uprawnionej (ogłoszenia w serwisie (...) – k. 23-24, ogłoszenie o rozstrzygnięciu przetargu w serwisie (...) – k. 25).

Dnia 1 lipca 2022 r. strony niniejszego postępowania zawarły umowę zatytułowaną „UMOWA DOSTAWY I MONTAŻU URZĄDZEŃ NR S. (...)”, na mocy której uprawniona – jako wykonawca – zobowiązała się dostarczyć, zamontować i zainstalować następujące okienka podawcze: z filtracją (...) oraz lampami UV, z filtracją (...) oraz lampami UV i konfiguracją liniową i ze zintegrowaną komorą laminarną. Strony uzgodniły, że wynagrodzenie wynoszące 180 000 zł płatne będzie na podstawie faktury poprawnie wystawionej przez wykonawcę oraz podpisanego przez strony protokołu zdawczo-odbiorczego bez wad i usterek, zaś wystawienie faktury będzie możliwe jedynie po wcześniejszym podpisaniu protokołu zdawczo-odbiorczego (§ 3 ust. 1, 4 i 5 umowy).

Protokół zdawczo-odbiorczy potwierdza poprawne wykonanie umowy lub też ujawnione wady z określeniem terminu ich usunięcia. W razie stwierdzenia wad w realizacji umowy, zamawiający ma prawo do wprowadzenia zastrzeżeń do protokołu zdawczo-odbiorczego, który może być podstawą do: obniżenia wynagrodzenia lub usunięcia wad lub wymiany systemu na nowy (§ 4 ust. 15 i 16 umowy - umowa dostawy i montażu urządzeń nr S. (...) – k. 15-18).

Dnia 21 grudnia 2022 r. strony podpisały protokół zdawczo-odbiorczy 1 sztuki okienka podawczego z filtracją (...) oraz lampami UV stwierdzając, że towar jest niekompletny i niezgodny z umową, co przełożyło się na negatywny wynik odbioru. Protokół nie zawiera informacji, że w procesie odbioru brali udział M. W. i Ł. M. (protokół zdawczo-odbiorczy – k. 40).

Dnia 21 grudnia 2022 r. strony podpisały protokół zdawczo-odbiorczy 1 sztuki okienka podawczego ze zintegrowaną komorą laminarną stwierdzając, że towar jest niekompletny i niezgodny z umową, co przełożyło się na negatywny wynik odbioru. Protokół nie zawiera informacji, że w procesie odbioru brali udział M. W. i Ł. M. (protokół zdawczo-odbiorczy – k. 41).

Dnia 21 grudnia 2022 r. strony podpisały protokół zdawczo-odbiorczy 1 sztuki okienka podawczego z filtracją (...) oraz lampami UV i konfiguracją liniową stwierdzając, że towar jest niekompletny i niezgodny z umową, co przełożyło się na negatywny wynik odbioru. Protokół nie zawiera informacji, że w procesie odbioru brali udział M. W. i Ł. M. (protokół zdawczo-odbiorczy – k. 41-42).

Dnia 20 stycznia 2023 r. strony podpisały protokół zdawczo-odbiorczy 1 sztuki okienka podawczego ze zintegrowaną komorą laminarną, 1 sztuki okienka podawczego z filtracją (...) oraz lampami UV i konfiguracją liniową i odbiorczy 1 sztuki okienka podawczego z filtracją (...) oraz lampami UV stwierdzając, że towar jest niekompletny i niezgodny z

umową, co przełożyło się na negatywny wynik odbioru. Protokół nie zawiera informacji, że w procesie odbioru brali udział M. W. i Ł. M. (protokół zdawczo-odbiorczy – k. 43-44).

Obowiązana dnia 27 stycznia 2023 r. wezwała uprawnioną do usunięcia wad i braków w terminie do dnia 10 lutego 2023 r. (pismo z dnia 27 stycznia 2023 r. – k. 43).

Dnia 1 marca 2023 r. obowiązana stwierdziła liczne braki i nieprawidłowości w wykonaniu dostawy. Dnia 3 marca 2023 r. uprawniona stwierdziła, że wskazane przez obowiązana cechy urządzeń, poczytywane przez nią jako wady, były przewidziane przez umowę i nie stanowiły wad w jej rozumieniu. Ponadto wezwała obowiązana do niedopuszczania do udziału w odbiorach osób powiązanych z (...), mianowicie M. W. i Ł. M. (pismo M. Ś. – k. 46, pismo M. M. – k. 47-49).

M. M. oświadczyła, że pracownik obowiązanej M. Ś. przekazała jej, że w procesie odbioru maszyn brali udział M. W. i Ł. M. (pismo M. M. – k. 47-49).

M. W. i Ł. M. są pracownikami (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w W.. Komplementariuszem tej spółki jest (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., której to wspólnikami są R. N. i E. G. (1) – jednocześnie wspólnicy (...) E. G. (1), (...) spółki cywilnej, które brały udział w przetargu nr 2022-106- (...) (dane o spółkach (...) sp. z o.o. sp. k., (...) sp. z o.o. w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego – fakty, o których informacja jest powszechnie dostępna w rozumieniu art. 228 § 2 k.p.c., dane o E. G. (2) i R. N. w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej – fakty, o których informacja jest powszechnie dostępna w rozumieniu art. 228 § 2 k.p.c., wydruk strony internetowej o domenie(...) – k. 30-31).

Pismem z dnia 10 marca 2023 r. uprawniona wezwała obowiązana do zapłaty na jej rzecz kwot 177 120 zł i 88 510,80 zł tytułem wynagrodzenia za realizację dostawy urządzeń na mocy umów nr (...) (wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania przesyłki poleconej – k. 51-57).

Dnia 24 marca 2023 r. obowiązana przesłała uprawnionej w wiadomości e-mail pismo, w którym oświadczyła, że odstępuje od umowy nr (...) jednocześnie wzywając uprawnioną do zdemontowania i usunięcia z terenu inwestycji wszystkich przedmiotów dostarczonych w ramach umowy oraz wzywając do zapłaty na jej rzecz kwoty 36 000 zł tytułem kary umownej za odstąpienie od umowy z powodu okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi wykonawca (pismo obowiązanej z dnia 24 marca 2023 r. – k. 50-51).

Dnia 4 kwietnia 2023 r. uprawniona skierowała do obowiązanej pismo zatytułowane „Oświadczenie o odstąpieniu od umowy wraz z wezwaniem do zapłaty”, na mocy którego oświadczyła, że odstępuje od umowy nr (...) wzywając jednocześnie do zapłaty wynagrodzenia umownego w wysokości 180 000 zł netto oraz zwrotu wszystkich wykonanych i zamontowanych urządzeń (pismo uprawnionej z dnia 4 kwietnia 2023 r. – k. 61-62).

Sąd zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 479⁹⁷ § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. 2021 poz. 1805, określanej dalej jako: „k.p.c.”) Sąd może udzielić zabezpieczenia środka dowodowego przed wszczęciem postępowania lub w jego toku aż do zamknięcia rozprawy w pierwszej instancji. Według art. 479⁹⁸ § 1 k.p.c.

Sąd udziela zabezpieczenia środka dowodowego na wniosek uprawnionego, który uprawdopodobnił roszczenie, jak również interes prawny w zabezpieczeniu, zaś interes prawny w zabezpieczeniu środka dowodowego istnieje, gdy brak żądanego zabezpieczenia uniemożliwia lub poważnie utrudnia przytoczenie lub udowodnienie istotnych faktów, jak również, gdy zachodzi ryzyko zniszczenia środka dowodowego lub opóźnienie w uzyskaniu środka dowodowego może uniemożliwić lub poważnie utrudnić osiągnięcie celu postępowania dowodowego, lub gdy z innych przyczyn zachodzi potrzeba stwierdzenia istniejącego stanu rzeczy.

Instytucja zabezpieczenia środka dowodowego w powyższym trybie została przez ustawodawcę umieszczona w rozdziale 2 działu IVg zatytułowanego „Postępowanie w sprawach własności intelektualnej”. Przepisy tego działu implementują do krajowego porządku prawnego unormowania dyrektywy 2004/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej, której art. 7 stanowi, że Państwa Członkowskie zapewniają, że nawet przed wszczęciem postępowania nad meritum sprawy właściwe organy sądowe mogą na wniosek strony, która przedstawiła należyte dostępne dowody uzasadniające jej roszczenie z tytułu naruszenia jej prawa własności intelektualnej lub zagrożenia naruszeniem tego prawa, nakazać szybkie i skuteczne środki tymczasowe zapewniające zachowanie dowodów dotyczących zarzucanego naruszenia, pod warunkiem ochrony informacji poufnych. Środki takie mogą obejmować szczegółowy opis z pobieraniem próbek lub bez, zajęcie fizyczne naruszających prawo towarów, a także, we właściwych przypadkach, materiałów i narzędzi użytych do produkcji i/lub dystrybucji tych towarów oraz związanych z nimi dokumentów.

W związku z powyższym na oczywiste należy uznać, uwzględnwszy, że instytucja zabezpieczenia środka dowodowego z art. 479⁹⁶ i n. k.p.c. zawarta jest w dziale dedykowanym sprawom z zakresu własności intelektualnej oraz że stanowi ona implementację dyrektywy odnoszącej się do spraw tej kategorii, że żądanie zabezpieczenia środka dowodowego z powołaniem się na w/w przepisy może dotyczyć jedynie dowodów przeznaczonych do wykorzystania w sprawie własności intelektualnej w rozumieniu art 479⁸⁹ § 1 i 2 k.p.c., nie zaś w sprawach innego rodzaju. Należy podkreślić, że w pozostałych sprawach można żądać zabezpieczenia dowodu w trybie art. 310 k.p.c.

Powyższy pogląd znajduje potwierdzenie w stanowisku doktryny, która wskazuje, że zabezpieczenie środka dowodowego dotyczy wyłącznie spraw własności intelektualnej. Niektórzy jej przedstawiciele artykułują o wiele dalej idący wniosek, według którego zabezpieczenia środka dowodowego można dochodzić jedynie w sprawach o naruszenie praw własności intelektualnej, co też wykluczałoby możliwość skorzystania z w/w instytucji w sprawach z zakresu zapobiegania i zwalczania nieuczciwej konkurencji (tak E. Stefańska [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom II. Art. 478-1217, red. M. Manowska, LEX/el. 2022, art. 479(97)., M. Rejda, Zabezpieczenie środka dowodowego obowiązującego wyłącznie w sprawach własności intelektualnej, LEX/el. 2020., K. Flaga-Gieruszyńska, A. Zieliński, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Wyd. 11, Warszawa 2022, T. Szancilo (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Art. 506–1217. Tom II. Wyd. 2, Warszawa 2023).

Pogląd ten nie wydaje się zasadny, gdyż przepisy normujące w/w instytucję, w przeciwieństwie do unormowań z zakresu wyjawienia lub wydania środka dowodowego i wezwania do udzielenia informacji, nie stanowią *expressis verbis*, że zabezpieczenia środka dowodowego można się domagać „w sprawie o naruszenie prawa własności intelektualnej”, ani „w sprawie o naruszenie”, co też wskazuje, że zamiarem ustawodawcy nie było ograniczenie zakresu spraw, w których zabezpieczenie środka dowodowego byłoby możliwe jedynie do grona spraw o naruszenie praw własności intelektualnej. W przeciwnym razie, wzorem przepisów art. 479¹⁰⁶ i art. 479¹¹³ § 1 k.p.c., posłużyłby się on wprost zwrotem „w sprawach o naruszenie”. Zdaniem Sądu należy się zatem opowiedzieć za możliwością wykorzystania instytucji zabezpieczenia środka dowodowego w każdej sprawie z zakresu własności intelektualnej, nie zaś jedynie w sprawie o naruszenie takiego prawa.

Zgodnie z art. 479⁸⁹ § 1 k.p.c. przepisy niniejszego działu stosuje się w sprawach o ochronę praw autorskich i pokrewnych, o ochronę praw własności przemysłowej oraz o ochronę innych praw na dobrach niematerialnych (sprawy własności intelektualnej). Art. 479⁸⁹ § 2 pkt 1 k.p.c. sprawami własności intelektualnej w rozumieniu niniejszego działu są także sprawy o zapobieganie i zwalczanie nieuczciwej konkurencji.

Tym samym w sprawach o zapobieganie i zwalczanie nieuczciwej konkurencji można domagać się zabezpieczenia środka dowodowego w trybie art. 479⁹⁶ i nast. k.p.c.

Art. 479⁹⁹ k.p.c. stanowi, że wniosek o zabezpieczenie środka dowodowego powinien odpowiadać wymaganiom przepisanych dla pisma procesowego, a ponadto zawierać:

- 1) określenie środka dowodowego i sposobu jego zabezpieczenia;
- 2) uprawdopodobnienie okoliczności uzasadniających wniosek;
- 3) zwięzłe przedstawienie przedmiotu sprawy, gdy wniosek jest składany przed złożeniem pozwu.

Przesłanki zabezpieczenia środka dowodowego występują zatem pod identycznie brzmiącymi pojęciami, określającymi również przesłanki zabezpieczenia roszczeń. Biorąc zaś pod uwagę treść rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 283), którego § 10 stanowi, że do oznaczenia jednakowych pojęć używa się jednakowych określeń, a różnych pojęć nie oznacza się tymi samymi określeniami, stwierdzić należy, że w pełni uzasadnione przyjęcie rozumienia w/w pojęć właściwego postępowaniu zabezpieczającemu także w postępowaniu w sprawach o zabezpieczenia środka dowodowego.

Zgodnie z poglądami wyrażonymi w judykaturze, jak i w doktrynie na gruncie instytucji zabezpieczenia roszczeń rodzajowo, wymóg uprawdopodobnienia roszczenia odnosi się zarówno do okoliczności faktycznych, na których opiera się roszczenie i które powinny być przedstawione, a ich istnienie jest prawdopodobne w świetle dowodów oferowanych przez uprawnionego, jak i do podstawy prawnej roszczenia, która powinna być również prawdopodobna w tym znaczeniu, że dochodzone roszczenie znajduje podstawę normatywną. Przyjmuje się przy tym, że roszczenie można uznać za uprawdopodobnione, jeżeli prima facie istnieje szansa na jego istnienie (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 września 2012 r., sygn. akt I ACz 850/12, LEX nr 1217686, A. Jakubecki (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom II. Art. 730-1217, System Informacji Prawnej LEX, 2019).

Uprawdopodobnienie oznacza uzasadnienie zgłoszonych twierdzeń, w tym przypadku twierdzeń o istnieniu roszczenia, dające przekonanie o ich prawdopodobieństwie, a nawet pewność, będące wynikiem postępowania zmierzającego do poznania rzeczywistości, ale bez zachowania szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym. Stąd też uprawdopodobnienie określa się niekiedy jako ułatwione postępowanie dowodowe, surogat, namiastkę dowodu niedającą pewności, lecz tylko wiarygodność (prawdopodobieństwo) twierdzenia o jakimś fakcie. (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 23 kwietnia 2012 r., sygn. akt I ACz 530/12, LEX nr 1171327, A. Jakubecki (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz aktualizowany. Tom II. Art. 730-1217, System Informacji Prawnej LEX, 2019).

Uprawdopodobnienie jest pojmowane, jako środek zastępczy dowodu w ścisłym znaczeniu, nie dający pewności, a wyłącznie prawdopodobieństwo twierdzenia o jakimś fakcie i stanowi odstępstwo od ogólnej reguły dowodzenia twierdzonych faktów na korzyść tej strony, której ustawa zezwala w określonym wypadku na uprawdopodobnienie faktu, na który się powołuje zamiast udowadniania go. Od swobodnej oceny sądu zależy uznanie, czy dokonane na podstawie uprawdopodobnienia ustalenia są na tyle wiarygodne, by na tej podstawie można było uznać za uprawdopodobnione fakty, na które strona się powołuje. Przeprowadza się je za pomocą środków nieskrępowanych wymaganiami stawianymi co do formy przez przepisy kodeksu postępowania cywilnego. Przyjmuje się, że uprawdopodobnienie nie wymaga niepodważalnych dowodów istnienia roszczenia, jednak nie oznacza to, że każde twierdzenie uprawnionego o istnieniu roszczenia stanowi jego uprawdopodobnienie (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 lutego 2015 r., sygn. akt V ACz 66/15, LEX nr 1630514, postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 18 września 2019 r., sygn. akt I C 481/17, LEX nr 3026049, E. Marszałkowska-Krześ (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Warszawa 2020).

Przekładając powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że treść uzasadnienia pozwu wskazuje, że sprawa, w której uprawniona zamierza wykorzystać środek dowodowy objęty wnioskiem nie jest sprawą własności intelektualnej. Należy bowiem zauważyć, że uprawniona wprost przyznała, że „zamierza domagać się naprawienia szkody wyrządzonej przez uczestnika poprzez skierowanie przeciwko niemu powództwa o zapłatę przede wszystkim co do niewypłaconego wynagrodzenia umownego, tj. co do kwoty 180 000 złotych netto”. Skoro zatem uprawniona zamierza domagać się zapłaty kwoty 180 000 zł netto, na którą opiewało wynagrodzenie tytułem wykonania umowy

dostawy nr S. (...), należało przyjąć, że roszczenie o zapłatę mające stanowić przedmiot przyszłego powództwa nie będzie zawierać odszkodowania z tytułu dopuszczenia się przez obowiązującą deliktu nieuczciwej konkurencji. W takim bowiem przypadku uprawniona wskazałaby, że zamierza wystąpić z roszczeniem o zapłatę wyższej kwoty, której nadwyżka ponad 180 000 zł stanowiłaby odszkodowanie za szkodę wyrządzoną czynem nieuczciwej konkurencji. Z kolei spór o zapłatę z tytułem wynagrodzenia za wykonanie umowy, przy uwzględnieniu, że zarówno uprawniona, jak i obowiązująca zawarły sporną umowę jako przedsiębiorcy w ramach ich działalności gospodarczej, stanowi sprawę gospodarczą w rozumieniu art. 458² § 1 pkt. 1 k.p.c. Tym samym sprawa ta znajduje się poza kręgiem spraw, w których możliwe jest domaganie się zabezpieczenia środka dowodowego, stąd też wniosek z tego powodu podlegał oddaleniu.

W związku z powyższym zbędne jest dokonanie analizy stanu faktycznego pod kątem uprawdopodobnienia roszczeń i interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia środka dowodowego, gdyż rezultat takiej oceny nie będzie miał przełożenia na treść rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji postanowienia.

Dnia 29 maja 2023 r.

Sędzia Mariusz Witkowski